

လမ်းထိပ်ကဘိုလင်မယား

နှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ

မောင်အောင်မွန်

စာဖတ်သူသို့ အစီရင်ခံပါသည်

(၁)

ကျွန်တော်တို့လို ဝတ္ထုတိုရေးသမားများ နှင့် စာဖတ်သူတို့ ကြား ပေါင်းကူးတံတားသည် မဂ္ဂဇင်းများ ပါ။ အခြားသော ဆောင်းပါး၊ ကဗျာ၊ ကာတွန်း စသည် တို့ ကြား အတူပါလာသော ဝတ္ထုတိုများကို ဖတ်ကြရသည် ။ မာတိကာကြည့်ပြီးမှ မဂ္ဂဇင်းဝယ်ခြင်းမျိုး မဟုတ်၍ လည်း ဝတ္ထုတိုသည် ပေါင်းကူးတံတားပေါ်ဝယ် မပီပြင် ဝိုးတဝါးဟု ကျွန်တော် ထင်ခဲ့၏။

သို့သော် ဝတ္ထုတိုသည် ကမ္ဘာ့သက်တမ်းရင့် စာပေပုံစံ မဟုတ်ပါလား

။

မြန်မာစာပေသမိုင်း အစောပိုင်းမှာ ကတည်းက ဝတ္ထုတိုများ ရှိခဲ့သည် ။ ဥပမာ၊ ဦးပုည၏ ဝတ္ထုတိုများ ။ မင်းသုဝဏ်၏ ပြောင်မြောက်သော ကဗျာများကြား ဘကြီးအောင်ညာတယ် ဝတ္ထုတို ထိုးဖောက်နေရာယူပုံ ကြည့်။ မြန်မာစာရေးဆရာ ကြီးငယ်တို့ ကြား ဝတ္ထုတိုမရေးဖူးသူရယ်လို့ ခပ်ရှားရှား။ ထို့ကြောင့် ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့် မည် မဂ္ဂဇင်းများက ဝတ္ထုတိုများ ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးကြရပြီ။

မကြာခဏ ရေးဖူးသည့် အတိုင်း ကျွန်တော်သည် စာဖတ်နာပြီးမှ စာရေးလာသူပါ။ ဝတ္ထုကို ပိုကြိုက်၍ ပိုဖတ် ဖြစ်၏။ လုံးချင်းစာအုပ်များ ဖတ်ဖို့ ကျောင်းစာတစ်ဖက်နှင့် မို့ အချိန်မပေးနိုင်၊ ဝတ္ထုတိုတစ်ပုဒ်လောက် တော့ အပြေးအလွှားဖတ် ဖြစ်လိုက်၏။ သည် လိုနှင့် ပင် အချိန်ရပြန် တော့လည်း ဝတ္ထုတိုများ သာ ပိုဖတ်ဖြစ်လာ ၏။ ဆရာကြီးများ ၏ ပင် ကိုရေးဝတ္ထုတိုများ သာမက ဘာသာပြန်ဆရာကြီးတို့ ကျေးဇူးကြောင့် ကမ္ဘာ့ဝတ္ထုများ လည်း လက်လှမ်းမီလေပြီ။

၁၉၅၃ ခု၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရောက်လာတော့ မြန်မာစာကလွဲ၍ ကျန်ဘာသာရပ်အားလုံး အင်္ဂလိပ်လို သင်ကြားပို့ချသောကြောင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကား မကျွမ်းလို့ မဖြစ်၊ အင်္ဂလိပ်ရုပ်ရှင်ကြည့် အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုဖတ် ပေါ့။ သည် လိုနှင့် အတန်းထဲတွင် သင်ရသော Arthur Conan Doyle ၏ ဝတ္ထုတိုများ သည် ရွှေဥဒေါင်း၏ စုံထောက်မောင်စံရှားအဖြစ် ရင်းနှီးပြီးသားမို့ ပိုနားလည် ပိုအရသာခံလာသည် ။

ထို့နောက် O. Henry ၏ အမေရိကန်ဝတ္ထုတိုများ ၊ Anton Chekov ၏ ရုရှားဝတ္ထုတိုများ ၊ Guy de Maupassant ၏ ပြင်သစ်ဝတ္ထုတိုများ ၊ အမေရိကန် စာရေးဆရာမကြီး Pearl S. Buck ကမူ တရုတ်၊ ဂျပန်၊ အိန္ဒိယ နောက်ခံဝတ္ထုတိုများ ရေးသားသောကြောင့် ဖတ်ရသည် မှာ ပိုလွယ်ပိုကြိုက်ဖြစ်ရသည် ။

ထိုသို့ဖတ်နိုင်ရေး အကူအညီပေးသည့် သူတွေကလည်း ပေါပေသကိုး။

၁၉၅၆ ခုတွင် ပုံနှိပ်စာလုံးများ အဖြစ် တွေ့မြင်လိုက်ရသော သိင်္ဂီရယ် မေ့ပါနိုင်သည် မောင်အောင်မွန် ပထမဆုံးရေးသည့် ဝတ္ထုတိုပါ။ ထို့နောက် တက္ကသိုလ်နယ်မြေထုတ် မဂ္ဂဇင်းစာစောင်များ ၌ ဝတ္ထုတိုများ ဆက်၍ ရေးသားဖြစ်သည် ။ ချစ်ဖူးတင်၊ ရွှေမင်းသားလေး၊ ဘာဘရာနီ တွတ်၊ ဆက်စယ်၍ မရပါ၊ မေသီတာ၊ ချွတ်ပွဲ၊ တက္ကသိုလ်မြေ ခြေအချ စသည် တို့ ရေးဖြစ်သည် ။

ထိုအချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် ဝတ္ထုအပုဒ် ရာပေါင်းများ စွာ ဖတ်ဖူးနေပါပြီ။

စာတစ်လုံးဖတ်လျှင်ပင် ခေါင်းထဲ ပုံစံတစ်ခုမဟုတ် တစ်ခုနှင့် ဝင်သွားပြီဟု ပညာရေးသုတေသီတို့ က ဆိုကြရာ မောင်အောင်မွန် ဝတ္ထုတိုရေးဖြစ်ရန်၊ ရေးနိုင်ရန်၊ ရေးတတ်ရန် ဖတ်ခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများမှ တဆင့် ဆရာကြီးများက သင်ပေးလိုက်သည် ဟု ကျေးဇူးတင်စွာ တွေးမိပါ၏။ စာရေးချင်သူမို့ ဝတ္ထုတိုဖတ်လျှင် အတု ခိုး လေ့လာနေမည်ကလည်း အသေအချာပါ။

တက္ကသိုလ်မှ လှိုင်မင်းသမီးလေးကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသော ဦးဇော်မြင့်သိန်းက မောင်အောင် မွန်၏ ဝတ္ထုတိုများကိုကြည့်လျှင် ရုရှား ဆရာကြီး ချက်ကော့ဗ်၏ School of Thought အထင်အရှား မြင်ရ သည် ဟု ဖော်ညွှန်းရေးသားဖူးပုံ မှတ်မိနေသေး၏။

ဟုတ်ပါလိမ့်မည်၊ Anton Chekov က ကျွန်တော်၏ အကြိုက်ဆုံးကိုး

(၄)

ဟိုမဂ္ဂဇင်းမှာ ပါ ဒီစာစောင်မှာ ရေးနှင့် ပြန်နေသော ဝတ္ထုတိုများ စုပြီး စာအုပ်ဖြစ်လာရေးကို စာရေးသူ တိုင်း မျှော်လင့်ကြစမြဲပင်။ စဟေ့ ဆိုကတည်းက စာရေးရာတွင် အဆင်ပြေခဲ့သူ ကံကောင်းပြန်ပြီ။ မောင်အောင် မွန် ကလောင်သက် ၁၀ နှစ် မပြည့်တတ်သေး၊ ရှုမဝစာအုပ်တိုက်က ရူးတုန်းမိုက်တုန်းသည် အရွယ် နာမည်နှင့် ပင်ကိုရေးဝတ္ထုတို (၂၃) ပုဒ်ပါသည့် စာအုပ် ၁၉၆၆ ခု၊ မေလ၌ ထွက်လာသည်။ ။

ရှုမဝမဂ္ဂဇင်းပါ ဝတ္ထုတိုများ သာမက တက္ကသိုလ်နယ်မြေဝယ် ကနဦး ရေးခဲ့သည် များ ၊ သောတရှင်၊ မြဝတီ၊ နဝဒေးမဂ္ဂဇင်းတို့ ၌ ရေးခဲ့သော ဝတ္ထုတိုများကိုပါ စုံလင်ဝေဆာရန် ဦးကျော်က ရွေးချယ်စီစဉ်ပေးသည်။ ။ ကျွန်တော်၏ ဆန္ဒသဘောထားကိုလည်း မေးသည်။ ။ အေးအေးဆေးဆေး တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခွင့်ရသည်။ ။

တကယ်တော့ ထိုဆယ်နှစ်အတွင်း မောင်အောင်မွန် ရေးခဲ့သော ဝတ္ထုတိုက သိပ်မများ လှသေးပါ။

(၅)

ဤစာအုပ်အတွက် ပြင်ဆင်ချိန်တွင် မူ မောင်အောင်မွန်၏ ဝတ္ထုတိုများက (၁၀၀) ကျော်နေပြီ။ ထိုထဲက အပုဒ် (၂၀) ရွေးထုတ်ဖို့ မလွယ်၊ ခက်ခဲပါ၏။ ထို့ပြင် စာရေးသူနေထိုင်ရာ ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ်

နှင့် ကိုယ်စား လှယ် ကိုဝင်းကိုကို၊ အယ်ဒီတာ ဦးရဲထွဋ်တို့ ကြား မိုင် ထောင်ပေါင်းများစွာ ဝေးသည့် ကြား၊ ဆက်သွယ်ရေး မကြာခဏ ပြတ် တောက်၍ ပိုပြီး အလှမ်းကွာစေပြန်သည်။

ဖြည့်ရ ပြန်ပြင်ရ အသစ်စီစဉ်ရနှင့် နောက်ဆုံး ထုတ်ဝေသူ မခိုင်မာ ကပါ ချစ်ခဲ့ရသော ဝတ္ထုတိုများ လည်း နောက်တစ်အုပ်များ ၌ ပါလာနိုင်ကြောင်း ရှင်းလင်းနားချတော့မှ စိတ်လျှော့သဘောတူလိုက်ရ ၏။ တကယ်တော့ သူတို့ သုံးယောက်က လက်တွေ့လုပ်ဆောင်ကြရသူ တွေ... မောင်အောင်မွန်မှာ က စိတ်ကူးမှ တစ်ပါး အခြားမရှိ။

(၆)

မြန်မာဝတ္ထုတို နှစ်တစ်ရာပြည့်နှစ်တွင် လမ်းထိပ်ကဘိုလင်မယား စာအုပ်ထွက်လာပါပြီ။ အစစ အရာရာ အဆင်ပြေပါလျှင်မူ နောက်ထပ် ဝတ္ထုတိုစု စာအုပ်များ ထွက်လာနိုင်ပါမည်။ ဝတ္ထုတိုရေးလာသည် မှာ နှစ် ၆၀ ကျော် မောင်အောင်မွန်၏ ဝတ္ထုတိုများ online ပေါ်တွင် မဖော်ပြ၊ E-book လည်း မထုတ်၊ မဂ္ဂဇင်း များ လည်း ပြန်ရှာဖို့ ခက်သမို့ ခုလိုစာ အုပ်၌ သာ ဖတ်နိုင်ကြပါမည်။

စာပေနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် ကံကောင်းမြဲ မောင်အောင်မွန်၏ ကျန် ဝတ္ထုတိုများ လည်း ယခုကဲ့သို့ပင် စာအုပ်ဖြစ် လာပြီး ဆက်လက်ဖတ်ကြရမည်ဟု သူတို့ သုံးဦးအား ကျေးဇူးတင်ရင်း စာဖတ် သူတို့ အစီရင်ခံလိုက် ရကြောင်းပါ။

မောင်အောင်မွန်

(ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ်)

၂၀၁၇ ခု၊ ဇွန်လ (၁၆) ရက်နေ့။

စာမည်း

(၁)

"လမ်းထိပ်က ဘိုလင်မယား" ကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ အလုပ်ပြုတ် တော့မလိုလို၊ လူအများ နှုတ်ဖျားမှာ ချမ်းတို့ ငါပြေးမားနှင့် ပြောဆိုကြ ၊ သရော်ချက်ပိုင်ဟု ဝေဖန်ကြ၊ လူကြိုက်များ လူပြောများ သည့် ဝတ္ထုတို ၊ မြန်မာ့စာပေအတွက် မှတ်တိုင်တစ်တိုင်။ ငယ်နာမည် ‘နော်ခင်ရီ’၊ ကျောင်းအမည် မာဂရက်၊ အရပ်အခေါ် ဘို ကတော် တရားဝင်နာမည် ‘ မစ္စစ်မက္ကဒေါ်နယ်လ်’ နှင့် စထားပုံ ဆုံကြည့်ပါ။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် သဟာယနှင့် စာဖတ်အသင်း၏ နှစ်လည်ညစာ

စားပွဲ သရုပ်ဖော်၊ အမှုဆောင် ကိုဘမင်း၏ ဖြစ်ရပ်၊ အဆိုတော်မကို ချစ်လျှင် သူမ၏ အဖော်ကိုပါ ဖိတ်လိုက်ရ၏။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် နှစ် ၅၀ ပြည့် မဂ္ဂဇင်းအတွက် ရေးပေးရသည့် ‘နောက်ထပ်ငွေငါးကျပ်’

ထာဝစဉ် ပြုံးပန်ဆင် သဘောကောင်း အသံချို့ အဆိုတော်စမိုင်းလ် ဒုက္ခရောက်တော့မည့် ဆဲဆဲ လာ တွေ့မည့် သူက ‘ဟယ်... ဟိုလူကြီး’ ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင်ဖတ်ပြီး သဘောကျသွားသူ ၂၀၁၇ ခု၊ ဇွန်လ (၁၈) ရက်နေ့က ကွယ်လွန်သွားရှာပြီ။

ကလောင်သွေးစအချိန်ရေးသော ‘တက္ကသိုလ် ခြေအချ’ ဆရာ မင်းသုဝဏ်က အကွက်ကျသည် ဆို၍ သိမ်းထားခဲ့ပြီး၊ ၁၅ နှစ်လောက်အကြာ ငွေတာရီမဂ္ဂဇင်းတွင် ထိုအတိုင်းပါလာ၏။ သရုပ်ဖော်ပုံဆွဲသူ ပန်းချီ ဆရာကြီးစန်းလွင် ထိုဝတ္ထုဖတ်ရကတည်းက မောင်အောင်မွန်ကို စိတ်ဝင်စားဟု ပြောဖူးသည် ။ စာရေးသူ၏ ဘဝတစ်ပိုင်း တစ်စကိုး။

၁၉၈၉ ခု၊ မေလ ထုတ် နွယ်နီ၌ ပါသော ‘တာတူး၏ မင်္ဂလာဖိတ်သံ’
အကြောင်း အခြားမဂ္ဂဇင်းများက အဘယ့်ကြောင့် ဝေဖန်ရေးသားကြသ
နည်း၊ တာတူးကြောင့် လား၊ ဦးမောင်ကြောင့် လား၊ စာဖတ်သူ ဆုံးဖြတ်
။

အရက်သောက်လျှင် ‘အမြည်း’ ပါရစမြ၊ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်ကျော်အ
ထိ အရွယ်တူ အဖော်နှင့် သောက် ကြရင်း သမီးနုနုထွတ်ထွတ်လေး
အမြည်းဖြစ်သွားရသည့် ရင်နှင့်ဖွယ်ရာ...။ အရက်အသောက်ဆုံးဆို
သော ရှုရှု တို့ ဆီကအဖြစ်... မလေးလုံ၏ လုံမလေးအတွက် ‘အားမနွဲ့
ပေါင်ရှင်’ နှင့် ယှဉ်ဖတ်ကြည့်။

‘စိတ်ကူးထက်မြန် အိပ်မက်ထက်ဆန်းသည့် တကယ့်ဖြစ်ရပ်’ကို
အကြိုက်ဆုံးဟု ဆိုသူ ဦးဝင်းတင် (ပေါ်သစ်) က စာပေစိစစ်ရေးက လွ
တ်သော်လည်း တွေးတတ်မှ သာ အရသာရှိမည်တဲ့ ။

‘သံတမန်အပြီး’ ထဲက အင်္ဂလိပ်ကွန်မြူနစ်မလေးအကြောင်း၊ ၁၉၆၈ ခု၊ ဧပြီလ ပါရီရောက်ပြီးနောက် ရေးသည့် ‘တတ်နိုင်ပါပေ့ ကချေသည်’ စသဖြင့် နောက်ဆုံးပိတ်အဖြစ်...

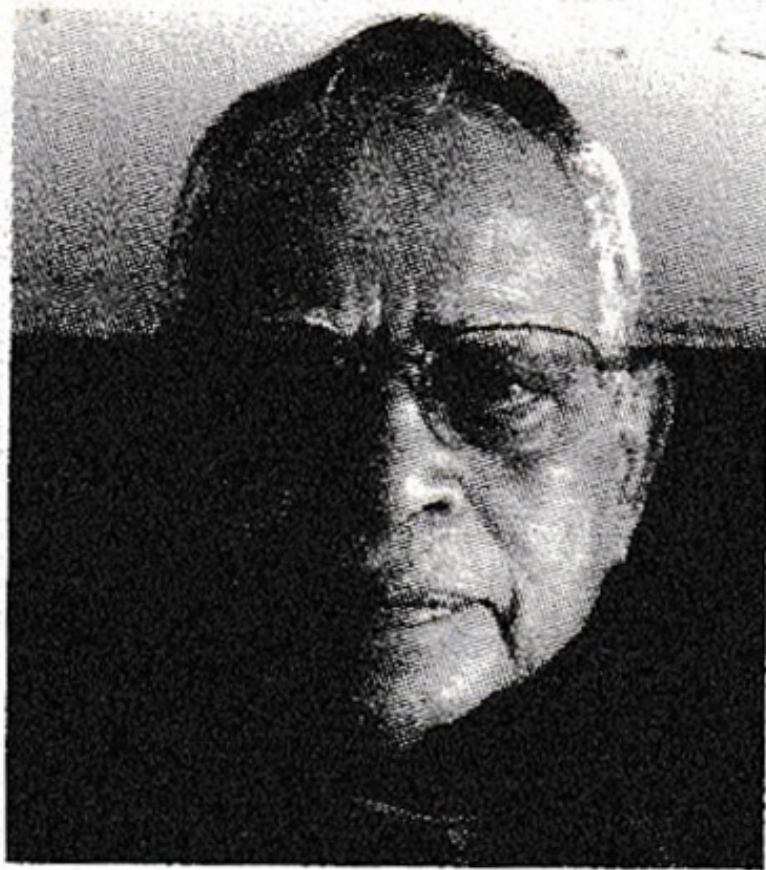
လူတန်းစားအသီးသီး ‘ဂုဏ်ပကာသန’ ပညာအရည်အချင်း၊ ရာထူးရာခံ၊ ငွေကြေးကြွယ်ဝမှု၊ ပြိုင်ချင် သလောက်ပြိုင်၊ အချစ်ကိုတော့ မနိုင်၊ အဘယ့်ကြောင့် ဆို ‘အချစ်မှာ လူတန်းစားမရှိ’

စာမြည်းပါ... အရသာရှိဟု ထင်လျှင် ဆက်ဖတ်ကြည့်၊ ခံတွင်းတွေ ပေလိမ့်မည်။

မောင်အောင်မွန်

(ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ်)

၂၀၁၇ ခု၊ ဇွန်လ (၂၅) ရက်နေ့

မောင်အောင်မွန် (ဝင်းအောင်ကြီး)၏
ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

၁၉၅၃ ခု၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ရောက် B.Sc ဘွဲ့ရ။

၁၉၅၆ ခုထိ၊ တက္ကသိုလ် မဂ္ဂဇင်းများ ၊ ရှုမဝ (၄၃ ပုဒ်)၊ မြဝတီ၊ ငွေတာရီ၊ ပေဖူးလွှာတို့မှ ဝတ္ထုများ နှင့် လုံးချင်းများ ရေး၊ ဘာသာပြန်။

၁၉၇၂ ခု၊ နိုင်ငံတကာစာအုပ်နှစ်အတွက် စစ်ပြီးခေတ် မြန်မာဝတ္ထုတိုများ စာတမ်းဖတ်။

၁၉၈၂ ခု၊ ကလေးချစ်သူများ သို့ (စာပေဗိမာန်)

၁၉၈၅ ခု၊ သားချင်းတို့ အကြောင်း တစေ့တစောင်း (စာပေဗိမာန်)

၁၉၅၉-၇၉ မြန်မာ့အသံတွင် ဘောလုံးပွဲမှ တိုက်ရိုက်အသံလွှင့်ရာက အသံလွှင့်သမား ဖြစ်လာ။

၁၉၆၅-၆၈ ခုနှစ် Radio Moscow တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း U.K, Germany, Japan တို့မှ မီဒီယာလေ့လာ။

၁၉၈၁ ခု၊ Kuwait News Agency ၏ နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်။

၁၉၈၂-၈၆ ကုလသမဂ္ဂ ပြန်ကြားရေးဌာနအတွက် Basic Facts About United Nations, Universal Declarations of Human Rights စသည်တို့ ဘာသာပြန်။

၁၉၈၇ ခု၊ သတင်းလွှာဂျာနယ်၏ နိုင်ငံခြားရေးရာ အယ်ဒီတာ။

၁၉၈၈ ခု၊ သတင်းမဂ္ဂဇင်း၏ နိုင်ငံခြားရေးရာအယ်ဒီတာ။

၁၉၉၂-၉၅ ဘန်ကောက်အခြေစိုက်အလွတ်သတင်းထောက် (Freelance Reporter), ABSDF, NCGUB, DVB တို့ အတွက် သင်တန်းပေး။

၁၉၉၅-၂၀၁၀၊ ဝါရှင်တန် International Radio Broadcaster VOA။

၂၀၁၀ မှ ယနေ့အချိန်ထိ Freelance Writer။
